

ЕКОЛОГІЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ВІДШКОДУВАННЯ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Бублик М.І., доцент кафедри маркетингу,

Дякунчак Р.М., здобувач кафедри маркетингу

Національний університет "Львівська Політехніка", м.Львів

Розв'язання проблеми розробки ефективних механізмів розвитку ринку екологічного страхування пов'язане із пошуком ефективних шляхів компенсації збитків, завданих надзвичайними ситуаціями (НС). Особливої актуальності набуває проблема повної компенсації збитків що можливо за рахунок розвитку системи страхування від НС.

На основі останніх досліджень було виявлено, що основна проблема ринку екологічного страхування пов'язана із визначенням розміру страхової суми у випадку НС. Як зазначається в роботах [1, 2] ліміти компенсацій, що надаються, не влаштовують підприємства-забруднювачі, оскільки страхові суми є нижчими від реально необхідних. У зв'язку з цим висока вартість страхування не дозволяє застрахуватися з великою сумою.

За останні роки спостерігається тенденція до росту кількості техногенних НС і НС природного характеру. Збитки від однієї НС деколи вищі за мільярд доларів. Звичайно, що відшкодування збитків в таких розмірах та витрати на ліквідацію наслідків НС природно неможливо покрити за рахунок бюджету.

Екологічне страхування, як зазначено в роботі [3] – це різновид страхування цивільної відповідальності власників або користувачів об'єктів підвищеної екологічної небезпеки у зв'язку з імовірним аварійним забрудненням ними довкілля та спричиненням шкоди життєво важливим інтересам третіх осіб, який передбачає часткову компенсацію збитків потерпілим.

Існує декілька ефективних механізмів компенсації збитків від НС, які дозволяють сформувати ринок екологічного страхування: правовий, регуляторний, економічний, інформаційний.

Економічні механізми повинні бути спрямовані на вирішення головної мети досягнення стійкого розвитку економіки шляхом збалансованого природокористування таким чином, щоб розвиток народного господарства в будь-якому регіоні підтримував стійкість екосистеми.

Інформаційний механізм включає в себе формування стійкого інформаційного поля для населення, підприємств, держави про екологічні загрози шляхом видання різноманітних проспектів, брошур, розміщення інформації на тематичних сайтах в Інтернеті.

Основою правового механізму складає законодавство про охорону навколишнього середовища, зокрема Закон України "Про охорону навколишнього середовища", який є першим серйозним досвідом застосування в Україні ринкового механізму вирішення екологічних проблем.

Регуляторний механізм формується відповідним нормативно-правовим забезпеченням: накази; постанови; інструменти; методики. Сьогодні юридичні гарантії відшкодування збитків, завданих забрудненням довкілля та зниження якості природних ресурсів не забезпечені цим механізмом належним чином

Отже аналіз механізмів компенсації збитків від техногенних надзвичайних ситуацій показав, що даній системи перебувають на стадії формування, і потребують розробки ефективних механізмів збитків.

Так, правовий механізм є недосконалим, економічний потребує подолання старих уявлень про виробничі процеси в системі ресурси-технології, регуляторний невідкріплений достатнім нормативно-правовим забезпеченням, а інформаційний – практично відсутній.

У даній роботі обґрунтовано необхідність розвитку механізмів ринку екологічного страхування шляхом створення стійкого інформаційного поля для населення, підприємств, держави; необхідністю в удосконаленні правового та регуляторного механізмів і досягнення розвитку підприємств шляхом збалансованого природокористування так, щоб розвиток матеріального виробництва забезпечував стійкість екосистеми.

Перспективою подальших досліджень є розробка ефективних механізмів формування ринку екологічного страхування в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна комісія із регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] – Режим доступу.: <http://www.dfp.gov.ua>
2. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу.: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Романенко С. Ринок страхування: тенденції та проблеми [Електронний ресурс] /Євген Романенко/ – Режим доступу до журн.: <http://www.personal.in.ua/article.php?ida=426>